

„...A Kálvária jelenet, a nyári éjszaka sötétjéből felnövő három kereszttel, a mennydörgéssel-villámlással – amelyet az eleven díszlet sziklakoszorúja százszorosán ver vissza – olyan szívígérő és szívigható, hogy mindenki, aki az előadás után lesétál a köves hegyi útról, észrevétlenül is jobbá, emberibbé válik utána, látta, hallotta a názáreti Jézust, aki őerte halt meg a kereszten...” Ünnepek – Képes Szépirodalmi Hetilap 1935. 30. szám. Július 18.

A BUDAÖRSI PASSIÓJÁTÉKOK TÖRTÉNETE

Bató Géza budaörsi tanító, – egy nagy tehetségű laikus rendező – először zárt térben rendezte meg a passió színjátékot 1930-ban. Ezt követte 1933. június 11-től 1939-ig folyamatosan a Kőhegyen megrendezett számos szabadtéri előadás, melyet minden szombaton este, vasárnap délután és este adtak elő. 1934-től az előadások már két nyelven, magyarul és németül folytak. Az egykori magyar szöveggönyv írója Bató Géza tanító, a német változat dr. Aubermann Miklós plébános és Ernst Mayer káplán munkája volt. Az öntevékeny színjátszókkal megrendezett passió előadásokon mintegy 250 szereplő vett részt, Hesz János zenekara és a száztágú Lyra dalkör adta a zenei keretet. A Budaörsi Passió már 1933-ban országos híré rendezvénné vált, melyről elismerően adott hírt a magyar és a nemzetközi sajtó. Az 1930-as években a Budaörsi Passió előadásai alapján a települést Magyar Oberammergau néven említették. A Budaörsi Passió megrendezéséhez hetven évvel ezelőtt a község szilárd építőanyagból épített Jeruzsálem városát

megjelenítő díszleteket, mintegy 25 ezer pengőért, a Kőhegy tetején, méltó keretet adva a játékokhoz. Ezekben az években utoljára Budapesten mutatták be 1941-ben a Városi Színházban. Majd 1945 után a játékok folyamata a kitelepítések miatt évtizedekre megszakadt.

1996-ban egy német színjátszó csoport mutatott be egy német előadást a Jókai Mór Művelődési Központban, budaörsi statiszták részvételével, és néhány – Kovács József László által – magyarra fordított jelenettel. 2000-ben Dér András rendezésében négy magyar nyelvű előadás keretében került először sor a passiójáték felújítására az eredeti helyszínen, Budaörsön, a Kőhegy tetején. Mivel az eredeti Budaörsi Passió szöveggönyve ekkor még nem állt rendelkezésre, így a Csíksomlyói Passiót mutatták be. A Kőhegy illetve a szabadtéri előadás helyszíne szigorúan védett természetvédelmi terület, így külön környezetvédelmi hatósági engedéllyel alkalmanként 600 néző élvezhette az előadást.

A mostani előadás mindenképpen fordulópont: 70 év

után 2003-ban újra Budaörsi Passió lesz látható!

Joósz József, a Budaörs-Bretzföld Baráti Társaság el-

nöke hosszas kutatás és közel egyéves tárgyalás után kapta meg a leszármazottaktól a Budaörsi Passió 1934. évi eredeti német (majd később az 1933-as magyar) szöveggönyvét. A német szöveggönyvet Kovács József László „vissza fordította” magyarra, neves hazai és külföldi szakemberek lektorálásával.

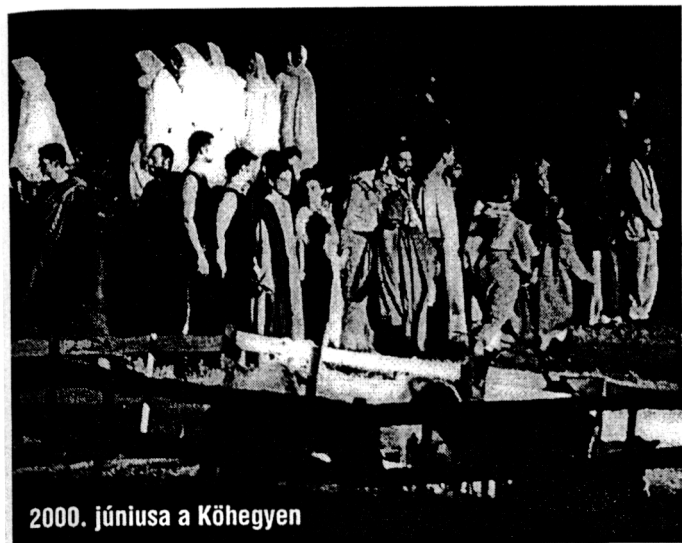
Bató Géza szöveggönyve 1933-ban számos hiteles bibliai szöveget használt passiójátékában. Ezeket a ma érvényes katolikus bibliai szöveg alapján a fordító a ma használatos katolikus bibliafordítás alapján (Békés Gellért és Dalos Patrik fordítása és magyarázata nyomán) visszaépítette a fordításba. Az eredeti szöveg mai előadásához szükséges rövidí-

Kiállítás és emlékkönyv

A Riedl Ferenc Helytörténeti Gyűjtemény és Budaörs Német Kisebbségi Önkormányzat értékes fotó és sajtóanyaggal rendelkezik a korábbi passiókról, melynek kiállítása május végétől látogatható a múzeumban. A Budaörsi Passió kiállítás az 1933 és 1941 között színpadra vitt előadások, az 1996-os, illetve a 2000. évi felújított passiók történetét bemutató emlékanyagát mutatja be. Az előadások idejére június 9-től 14-ig időszaki kiállítás nyílik a Jókai Mór Művelődési Központban is.

Továbbá a kisebbségi önkormányzat díszkiadásban jelenteti meg az eredeti német és magyar szöveggönyvet, melyet a nézők a helyszínen megvásárolhatnak. Az 1934-es német szöveggönyv helyesírását a mai német helyesírás követelményei szerint felrészítve – az új német helyesírás szabályok szerint – adják a passiójátékok látogatóinak kezébe.

Megjelent egy műsorfűzet is, a 2003-as előadás pontos szöveggönyvével, több érdekes kiegészítő anyaggal, melyet minden néző örök emlékként ajándékba kap a kisebbségi önkormányzattól.

2000. júniusa a Kőhegyen

egyedi feltételt szabva, így az előadások megrendezése speciális feladatot és esetenként jelentős többletköltséget jelent.

2000-ben a rendező Budaörs Német Kisebbségi Önkormányzat a rendezés során minden előírásnak és feladatnak maximálisan eleget tett. Az akkori tapasztalatok jelentős segítséget jelentettek az idej előadások előkészítésében. Miközben a kétnyelvű előadás miatt lényegében két produkciót kellett felépíteni.

Budaörs Budapestről, de az ország bármely részéből, sőt külföldről is könnyen elérhető. A Magyarországról idelátogató nézőkön kívül jelentős számban és szervezett formában várhatók Németországból a Budaörsről, illetve más magyar településekről kitelepített német nemzetiségi lakosok. Érdemi érdeklődés van Ausztriából, Olaszországból, Svájc-ból és Franciaországból.

A tervezett nézőszám előadásonként 600 fő, tehát a hat előadáson mintegy 3 500–3 600 nézőre lehet számítani.

Az előadások:

2003. június 9., 11., 13. – német nyelven
2003. június 10., 12., 14. – magyar nyelven

Az előadások kezdete:

minden este 20.30

Jegyek kaphatók:

BUDAÖRS NÉMET KISEBBSÉGI
ÖNKORMÁNYZATA, Budaörs, Liliom u.15.
Tel: 23/445-052, 23/445-040
JÓKAI MÓR MŰVELŐDÉSI HÁZ,
Budaörs, Szabadság u.26. Tel: 23/441-541

A rendező, Budaörs Német Kisebbségi Önkormányzata a Budaörsi Passió előadásaira a 4000 forintos jegyárból az alábbi kedvezményeket nyújtja:

Diákoknak, nyugdíjasoknak 50 százalékos kedvezmény, a jegyek ára: 2.000 Ft.

További kedvezmények csoportos jegyigénylés esetén:

Legalább 5 jegy igénylése esetén
+1 tiszteletjegyet

Legalább 8 jegy igénylése esetén
+2 tiszteletjegyet

Legalább 11 jegy igénylése esetén
+3 tiszteletjegyet adunk.

téseket és rendezői intuíciókat Lengyel Anna dramaturg végezte el. A bibliai szövegek hiteles visszakeresését –, a konkordanciai munkát – jó nevű teológiai tanár (Dr. Martin Ritter) ellenőrizi mindkét szövegváltozatban. A Budaörsi Passió szövegét – a fordítás szépségét – az író- műfordító munkája is hitelesíti.

2003. június 9–15. között tehát az eredeti helyszínen, Bu-

daörsön a Kőhegyen három magyar és három német előadásban – az eredeti, hiteles Budaörsi Passió kerül színre!

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság – a Kőhegy védett természeti övezet jellege miatt – a szabadtéri előadás legtöbb infrastrukturális elemére – nézőtér, világítás, hangosítás, színpadi díszletek, öltözők, stb. – most is csak az előadások idejére ad engedélyt, több